

Bệnh phong là một trong những loại bệnh có nhân loại bị nhiễm nhất, còn có gì là bệnh Hansen. Đây là bệnh truyền nhiễm mãn tính do vi khuẩn Mycobacterium leprae (M. leprae) gây ra, vi khuẩn phát triển rất chậm và thời kỳ bệnh kéo dài nhiều tháng, thậm chí nhiều năm. Bệnh phong không phải là bệnh di truyền, không gây chết người, tuy nhiên nếu không có phát hiện và điều trị kịp thời, bệnh có thể là những tàn tật, dị dạng trầm trọng. Chính những tàn tật này làm cho người ta sợ hãi và quan niệm sai lầm về bệnh phong, kể cả những người mắc bệnh.

Bệnh phong có thể trị lành. Tuy nhiên, 10% các trường hợp có phát hiện quá trễ và bệnh nhân phải gánh chịu tàn tật do bệnh phong gây ra. Chọn oán sớm và điều trị hiệu quả đóng vai trò quan trọng không những cho người cá nhân người bệnh mà còn nhằm thanh toán bệnh phong.

“Bệnh phong có thể được chữa khỏi.

Trong hai thập kỷ qua, khoảng 16 triệu người mắc bệnh phong đã được chữa khỏi. Hiện nay, Tổ chức Y tế Thế giới cung cấp điều trị miễn phí cho tất cả những người mắc bệnh phong.

(nh minh ha)

BỆNH PHONG NGÀY NAY Æ C CHA KHI HOÀN TOÀN

Theo Các Y t đ phòng (B Y t), bệnh phong là bệnh khó lây, có thời gian bệnh kéo dài trung bình 3-5 năm hoặc có trường hợp có thể 5 năm, 10 năm.

Bệnh phong có khá nhiều biểu hiện lâm sàng, trong đó, bệnh có hai dạng thông thường là dạng Tuberculoid - phong cục và dạng Lepromatous - phong u, từ hai dạng này, bệnh còn chia ra nhiều thể khác nhau. Theo đó, các hai dạng trên đều gây tổn thương da nhưng phong u cục cho là có những mảng nhàn nhàn do cư trú ngoài da làm cho bệnh nhân có hình dạng méo mó, dị dạng.

Bệnh phong lây lan qua tiếp xúc trực tiếp vì những chất xuất tiết (nước mũi, nước bọt...) lâu ngày. Bệnh có những dấu hiệu tiên nghiệm chuyển biến màu trên da, không còn cảm giác nóng, lạnh và đau. Các triệu chứng tiếp theo như

mặt người bệnh bị u nhọt, các mụn sùi nhọt, mụn mụn xung, xuất hiện nhiều các nốt các dây thần kinh ngoại vi như ở tay, khuỷu tay, u gót.

Nếu không có điều trị, bệnh thường có những biến chứng về bàn tay và bàn chân rất nặng nề, có thể dẫn đến tàn tật như: Ngón tay, ngón chân, bàn chân rộp, hoại tử. Do tay, chân không còn cảm giác dẫn đến người bệnh bị thương mà không biết, gây bị nhiễm vì các vi khuẩn khác và mất dần bàn tay, bàn chân.

Bên cạnh đó, bệnh còn có biểu hiện khác như: Rỉ lon bãi tiết (da khô, bong mủ), rỉ lon dính dính (rụng lông mày, loét gà...), viêm mũi, viêm thanh quản...

Về các cách phòng ngừa và điều trị bệnh phong, Các Y tế dự phòng cho biết, nay vẫn chưa có vắc xin phòng bệnh phong, vì vậy các biện pháp dự phòng vẫn là: Vệ sinh môi trường, dinh dưỡng y tế nâng cao, kháng cao.

Khi có nghi ngờ về triệu chứng của bệnh, người bệnh cần các cơ sở y tế để chẩn đoán và điều trị kịp thời để tránh tàn tật có thể xảy ra.

Nếu vùng da bị ngứa của người bệnh tiếp xúc với vùng da bị ngứa của bệnh nhân phong thì cần rửa tay bằng xà phòng trong vòng hai phút trước khi ra ngoài, cũng như rửa tay trong vòng hai phút trước khi ra ngoài. Ngoài ra, tắm hàng ngày cũng là cách ngăn ngừa bệnh phong.

Các bác sĩ cũng cho biết, nếu phát hiện sớm, bệnh phong có thể chữa khỏi hoàn toàn. Hiện tại người mắc bệnh phong cần điều trị miễn phí, điều trị tại nhà.

KHÔNG NÊN KÈ TH BỆNH NHÂN PHONG

Việc việc khó lây bệnh và có thể điều trị nội trú, Các Y tế dự phòng cho rằng, cũng nên không nên có sự kỳ thị với những người bệnh phong.

Tổ chức Y tế thế giới (WHO) có 2 khái niệm "loại trừ bệnh phong" và "thanh toán bệnh phong". Loại trừ bệnh phong (Leprosy Elimination) nghĩa là tỷ lệ mắc bệnh dưới 1/10.000 dân số, vì thế này, bệnh phong không gây ra gánh nặng về y tế công cộng. Còn thanh toán bệnh phong (Leprosy Eradication) nghĩa là vùng quốc gia không còn trẻ em mắc bệnh phong nữa (tức là không còn bệnh nhân phong mới xuất hiện).

Theo Tổ chức Y tế thế giới, dù còn số người mắc bệnh phong mới ngày càng giảm, nhưng hàng năm vẫn có khoảng 200.000 người nhiễm bệnh phong mới, 1 trong 10 người nhiễm bệnh phong là trẻ em. Các nước đang phát triển tập trung các quốc gia Brazil, Ấn Độ và Indonesia.

Từ năm 1982, Việt Nam vì việc thực hiện chương trình "Thanh toán bệnh phong toàn vùng" triển khai hoạt động trên cơ sở của bệnh, chương trình triển khai triển khai các nhân viên xã phường, sự phối kết hợp chặt chẽ giữa các ban ngành, làm cho công tác phòng ngừa mang tính chất xã hội hóa cao.

Từ năm 2000, Việt Nam đạt tiêu chuẩn loại trừ bệnh phong của WHO, cụ thể thành: Việt Nam đạt xây dựng 4 tiêu chuẩn loại trừ bệnh phong: Tỷ lệ mắc bệnh dưới 0,2/10.000 dân số, Tỷ lệ tàn tật dưới 1/100.000 dân số trong 3 năm liên tiếp; Tỷ lệ tàn tật trong số bệnh nhân phong mới phát hiện là dưới 15%. Kiểm tra ngẫu nhiên 15% căn bệnh y tế.

án b chính quy: 100% bit c kin thc c bn v bnh phong.

l nm 2015, 63 tnh thành trong c nc a t 4 tiêu chun ltr bnh phong.

Theo ThS, BS Lê Th Mai, Bnh vin Da liu Trung ng, B Y t, s lng ngi tàn tt do bnh phong cng ng hin khong 20 nghìn ngi và s lng ngi b phong tì các khu ltr vào khong 1.800 ngi. Bên cnh ó, công tác phòng, chng tàn tt, phc hi chc nng và tái hòa nhp cng ng cho ngi bnh phong c các cp chính quy, các ban, ngành, oàn th, ngành y t ht sc quan tâm. T chc hng nghip, dy ngh cho ngi bnh và con em h có th t lp, t ch cuc sng; t chc khám, cp phát thuc min phí ltr cho nhng ngi bnh có bnh da, hoc có bt thng trên da tìm bnh phong mt cách kp thì và hiu qu...

Tuy nhiên, thc t cho thy công tác phòng, chng bnh phong nc ta còn gp không ít khó khn, hn ch nh mt s a phng, sau khi c công nhn ltr bnh phong cp tnh, s quan tâm ca chính quy có phn gim sút thiu s u t tái chính và nhân lc. Mô hình qn lý hot ng phòng chng bnh phong tuyen tnh có s thay i nhieu ni; t ng làm công tác chng phong b suy gim. Hin nay, ngi mc bnh phong ã xut hin tr li mt s vùng sâu, vùng xa, vùng dân tc thiu s. S ngi tàn tt do bnh phong vn còn nhieu và cn c chm sóc sc khe c i. Hin, các c s ltr phong trên c nc ang i mt tình trng thiu nhân lc, ngun kinh phí dành cho công tác ltr và chm sóc ngi bnh..:

Đ thc hin tt và hoàn thành các mc tiêu v phòng chng bnh phong giai on 2016 - 2020, ngành y t cn tip tc duy trì mng li phòng chng bnh phong, cng c mng li phong - da liu phù hp. Đy mnh ph bin, tuyen truyen pháp lut, chính sách v phòng chng bnh phong. T chc các lp tp hun v dch t bnh phong; kin thc v bnh, các bin pháp và k thut phòng, chng tàn tt do bnh phong gây ra; tng cng công tác khám, phát hin ngi bnh phong mi theo phân vùng dch t; khám lng ghép vi các chuyên khoa khác nh: Lao, tâm thn, bu c, st rét..:

Duy trì và phát trin mng li và t ng làm công tác phòng c ba tuyen tnh, huyn, xã; hn ch ti mc thp nht vic xáo trin cân b chuyên trách. Tip tc duy trì các hot ng phòng, chng bnh phong tuyen tnh và tuyen y t c s, lng ghép công tác phòng chng bnh phong vào mng li chm sóc sc khe ban u; công tác chm sóc phòng, chng tàn tt và phu thut phc hi chc nng cho ngi tàn tt. Các c quan chc nng cn sm nghiên cu và ban hành các c ch, chính sách khuyen khich các t chc, cá nhân tham gia u t ngun lc phòng, chng bnh phong. Đng thì, tranh th s tài tr các t chc t thin và s quan tâm ca các a phng ào to ngh, phát trin kinh t giúp ngi bnh phong nâng cao cht lng cuc sng, hòa nhp cng ng.

Theo Phng Nguyễn (Tuyengiao.vn)